No. 3. 1818.

BREDASCHE COURANT.

ZATURDAG den 17 JANUARIJ.

OPROEPING.

BURGEMEESTEREN der stad Breda, roepen bij deze op allen en een ieder, die ter zake van arbeidsloon, leverancie of uit eenigen anderen hoofden, van de stad Breda nog iets te pretenderen mogten hebben over den dienst van 1815, 1816 en 1817, om hunne rekeningen deswegens binnen den tijd van veertien dagen ter Secretarij in te dienen.

Breda den 12 Januarij 1818.

S. B. JANTZON VAN NIEUWLAND vt.

Ter ordonnantie van dezelven
de Secretaris der Stad
OUKOOP.

NOTIFICATIE.

BURGEMEESTEREN der stad Breda, gelasten aan alle Neringdoende Ingezetenen dezer Stad, om uiterlijk vóór den 15 Februarij aanstaande, hunne Vaatwerken, Maten, Ellen en Gewigten bij de respective IJkmeesters te doen justeren en ijken, zullende de zoodanigen, welke in deze nalatig blijven, ingevolge de bestaande wetten worden vervolgd.

En wordt den Commissaris van Politie gelast, om toe te zien en te doen toezien, dat aan deze verordening stiptelijk worde voldaan, met autorisatie, om tegens de overtreders te procederen als naar stijle.

Breda den 12 Januarij 1818.

S. B. JANTZON VAN NIEUWLAND vt.

Ter Ordonnantie van Burgem.
De Secretaris der Stad,
OUKOOP.

RUSLAND.

PETERSBURG den 16 December. Men weet, dat er, tot dus verre, in het groote rijk van Rusland in het geheel geene steenkolen-mijnen gevonden zijn. Thans hoopt men dezelve gevonden te hebben in den omtrek van Toula, eene stad met fabrieken voorzien, en welke 115 wersten van Moskou afligt. De Keizer heeft dienvolgens (door Hoogstdeszelfs ambassadeur te Londen, den graaf van Liewen) een' Schot, den heer Congmiac, met een zeker getal van werklieden van Weischagen en Newcastle, doen aannemen. Zij hebben, den 1 october, Londen verlaten, en zijn reeds te Moskou aangekomen, alwaar zij den winter zullen doorbrengen, en, in de aanstaande lente, hunnen arbeid bij Toula aanvangen. Zoo deze hoop vervuld wierd, zou zulks eene zeer gewigtige gebeurtenis voor Rusland zijn.

DUITSCHLAND en Aangrenzende Rijken.

FRANKFORT den 8 Januarij. de heer Lascazes bevindt zich steeds binnen deze stad. Tweemalen heeft hij een bezoek afgelegd bij de voormalige Koningin van Spanje, echtgenoote van Joseph Buonaparte, telken reize verzeld door een commissaris van policie. Lascazes wacht elk oogenblik bevel om zich naar de Oostenrijksche Staten te begeven.

GROOT-BRITTANNIE.

LONDEN den 9 Januarij. Gisteren is hier eene brievenmaal uit de West-Indiën aangebragt. De dagbladen van onderscheiden kolonien bevestigen, ongelukkiglijk de treurigste gebeurtenissen in de bij ons ontvangen rapporten vervat, welke door den storm van de maand october veroorzaakt zijn. De eilanden, die het meest hebben geleden, zijn: St. Lucie, Dominique, Martinique, Grenada en Sint Vincent. Den 14 November, is lord Combermere, op de Antelope, te Antigua aangekomen. Hij had den 28 October, van Bardados, een vaartuig naar St. Lucie gezonden, beladen met mondbehoeften en met alles wat de ongelukkige inwoners dadelijk noodig konden hebben. Den 14 November, tegen tien uren des avonds, deed zich een' ligte schok van aardbeving te Antigua gevoelen.

Met die zelfde brievenmaal heeft men brieven van la Trinidad en van St. Thomas ontvangen; de jongste zijn van den 28 November. Dezelve deelen berigten mede van Venezuela, tot den 1 November, de generaal Piar, een mulat, die, zoo als Bolivar zelf bekent, belangrijke diensten aan het ontluikend gemeenebest bewezen heeft, is, den 16 October, te Agustura; als *verrader, zamenzweerder en deserteur* ter dood gebragt. Hij had te regt gestaan voor en is ter dood veroordeeld door een martiaal hof, geheel zamen gesteld uit leden van de kleur. Hij had, zoo men zegt, het ontwerp gevormd, om zich van het opper-kommando meester te maken, en eene scheuring tusschen de blanken en negers te bewerken. De generaal Bolivar heeft, ter dier gelegenheid, eene proclamatie uitgevaardigd, bij welke hij zijne soldaten herinnert, dat het onderscheid der klassen en der kleur voortaan vernietigd is, en dat, bij eene wet bevolen is, dat de nationale eigendommen, dat is te zeggen, die van de spaansche en amerikaansche koningsgezinden, onder hen verdeeld zal worden. Deze wet heeft hij bij zijne proclamatie gevoegd. Bij dezelve wordt de evenredigheid bepaald, in welke de verdeeling dier goederen in het leger volgens de onderscheiden rangen, van den soldaat af tot den kommandant en chef toe, zal plaats hebben. Een ander patriottische officier, de generaal Marine, is insgelijks van zijn kommando outzet en zal in regten betrokken worden; doch men dacht niet, dat hij tot de doodstraf zou worden veroordeeld. Hij wordt van ongehoorzaamheid en van insubordinatie beschuldigd. De brieven van Trinidad en van St. Thomas schetsen, als naar gewoonte, de zaken der insurgenten, zeer gunstig af. De generaal Morillo, die de koninklijke troepen kommandeert, had, zoo men zegt, le Guajira ontmanteld en bezette Valencia.

FRANKRIJK.

PARIJS een 8 Januarij. De heer van Kotzebue, die zich bij voortduring te Weimar ophoudt, was van voornemen om een bezoek bij mevrouw van Krudener af te leggen, toen zij in den omtrek van deze stad voorbij reisde: hij had haar in Lijfland gekend, van waar zij beide afkomstig zijn. Naauwelijks was de heer van Kotzebue in de kamer van mevrouw Krudener ingetreden, of deze dame kwam naar hem toe, zij schreeuwde met eene sterke stem uit en met gebaren van eene profetes, dat hij zich bekeeren zoude. De heer van Kotzebue antwoorde hier op slechts met veel koelbloedigheid: „ Daar toe ben ik veel te oud . . . . Hierop vertrok hij, sprong in zijn rijtuig en keerde naar Weimar terug.

PARIJS den 10 Januarij. Heden is de commissie voor het concordaat weder bijeen geweest, doch de rapporteur is nog niet benoemd; — men verzekert zelfs dat het werk van gezegde commissie niet zal afloopen, voor eene nadere conferentie met den Minister.

Naar men verneemt is het den minister van policie gelukt te ontdekken dat men in groote menigte verspreid heeft een zeker geschrift, ten titel voerende:

Le Furet, waarin men zich niet alleen hevig uitlaat tegen de ministers, maar zelfs de persoon des Konings niet spaart. Dit geschrift wordt toegeschreven aan de heethoofdigen van de zoogenaamde Ultra's en men verzekert dat vele exemplaren in het kasteel der Tuilerien zelf in beslag zijn genomen. Dit geschrift moet aanleiding gegeven hebben dat onderscheidene personen in verzekerde bewaring zijn genomen.

VAN DE FRANSCHE GRENZEN den 12 Januarij. Na de terugkomst van Z. D. H. den Hertog van Wellington in zijn hoofdkwartier, hebben de kommandanten van de deensche en saxische contingenten en verscheidene andere opperhoofden zich derwaarts begeven; men meende ook dat de kommandanten van de russische en pruissische korpsen op het kasteel van St. Marie te wachten waren; ten einde eene conferentie met den opperbevelhebber te houden. Men gaat voort met de noodige maatregelen te nemen, ten einde de onderscheidene korpsen te kaserneren. De Kozakken alleen zullen gecantonneerd blijven. De russische soldaten gewennen zich bij uitstek goed aan het klimaat van Frankrijk; dikwerf ziet men vele hunner mede het land bebouwen.

Alle pogingen om op het spoor te komen van Maubreuil, markies d'Orvault, zijn tot dus verre vruchteloos geweest. Men weet dat hij, na zijne ontsnapping bij Orchies, in de nabijheid der nederlandsche grenzen is gezien. Den bewaarder der gevangenis waaruit hij ontkomen is, heeft men gevangen gezet; — het ontbreekt des niettegenstaande niet aan lieden, welke zich verzekerd houden dat men zijne ontsnapping heeft bevorderd, en dat men niet te onvrede is van op eene dergelijke wijze ontslagen te zijn van een regtsgeding, 't welk het Geregtshof van Douaij niet minder zwarigheid schijnt te hebben gebaard, dan aan de Hoven van Parijs en Rouen.

Met de graanprijzen wordt het in de noordelijke departementen van Frankrijk niet erger.

('t vervolg op de kant van deze bladz.)

NEDERLANDEN.

'S GRAVENHAGE den 14 Januarij.

TWEEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

Missive van Zijne Majesteit, gelezen en voor notificatie aangenomen in de zitting van dingsdag den 13 Januarij.

EDEL MOGENDE HEEREN!

Naar aanleiding van art. 58 der grondwet, geven Wij UEd: Mog:, bij deze, kennis van zes verdragen, welke onzentwege, gesloten en in den behoorlijken vorm bekrachtigd zijn.

Uit de afschriften dezer verdragen, welke wij hiernevens voegen, zullen UEd: Mog: ontwaren, dat dezelven bestaan.

1.° In eene overeenkomst met de stad Enden nopens het onderhoud eener vuurbaak te Borkum, in de betonning van de Eems;

2.° In eene verklaring tusschen de Nederlanden en Denemarken, aangaande de uitbreiding van het traktaat van koophandel van 1701;

3.° In eene overeenkomst met den Koning van Hanover, tot de wederkeerige uitlevering van misdadigers, en

4.°, 5.° en 6.° In overeenkomsten met de Koningen van Pruissen, Wurtemberg en Beijeren, tot afschaffing der regten op nalatenschappen en bij verhuizingen.

Waarmede Wij U, Ed: Mog: Heeren, in Godes heilige bescherming aanbevelen.

's Gravenhage den 9 Januarij 1818.

(geteekend) WILLEM.

BRUSSEL den 11 Januarij. Een brief uit Rome van den 26sten December, hier ter stede ontvangen, verzekert bepaaldelijk dat de onderhandelingen met den Heiligen Stoel,

('t vervolg op de tweede bladzyde.)

wegens een nieuw concordaat met de Nederlanden, ten einde loopen.

BRUSSEL den 12 Januarij. [illegible] de werkzaamheden aan de ond[illegible] de fransche grenzen en langs de Maas [illegible] jaargetijde gunstiger wordt, met verdubbelden ijver worden voortgezet. Buiten die [illegible] de werkzaamheden [illegible] openbare wegen, [illegible] van Terveuren [illegible] werkzaamheden [illegible] schen.

DOORNIK den [illegible] Januarij. De stads regering [illegible] eene premie uitgeloofd voor het spinnen van wol van de drie fijnste soorten [illegible] het vervaardigen van stoffen van de soort der [illegible] merinos. Men wil [illegible] ter stede de overige fabrieksteden [illegible] het Rijk, zoo wel in de noordelijke, als in de zuidelijke provincien, aangemoedigd zien om fabrieken te begunstigen waarin de wol en het vlas wordt bewerkt; ten einde het vervaardigen van merinos, gingans, batist en zoogenaamde stoffen van Jouy te naturaliseren. „ Waarom zouden wij," dus redeneert men, „ ons fijn vlas naar St. Quentin, Valenciennes en Cambray zenden, daar wij zelfs kunnen spinnen en weven?"

HELDER den 11 Januarij. „ Heden heeft de roomsch catholijke gemeente ter dezer plaats een plegtig dankfeest gevierd, ter gelegenheid van het voltooijen der vergroote roomsche Kerk, waartoe de genoegzame middelen door Z. M. den Koning waren beschikt geworden. Na het vieren van de Hoogmis, deed de zoo kristelijke welgeblinde leeraar dezer gemeente, de Wel Eerwaarde heer *J. J. Craals*, eene voortreffelijke redevoering over de woorden van Paulus in zijnen brief aan Titus, cap. 3, vs. 1. *vermaan hun dat zij den Vorsten onderdanig zijn, hunne bevelen gehoorzamen tot alle goed bereid zijn;* welke op de talrijke toehoorders een allezins voordeeligen indruk uitwerkte. Des avonds was de kerk fraai verlicht. Na een plegtig *Te Deum* werden verscheidene coupletten gezongen van de volksliederen, vervaardigd, ingevolge de uitnoodiging van Z. E. den admiraal van Kingsbergen. De herinnering aan deze plegtigheid zal ons steeds met diepen eerbied doen denken aan onzen geliefden Vorst en weldadigen Vader, voor welks voorspoed en geluk wij niet ophouden onze gebeden Hemelwaarts te zenden."

AMSTERDAM den 8 Januarij. De jongste december-vorsten, die niet sterk genoeg zijn doorgegaan, om terstond aan het ijs de behoorlijke dikte en hechtheid te verschaffen, hebben waarschijnlijk in ons vaderland aan menigen onvoorzigtigen het leven gekost; doch zullen tevens, gelijk in vroegere jaren, op verscheidene plaatsen gelegenheid gegeven hebben tot het betoonen der moedige menschlievendheid, voor welke onze natie zoo bekend is. Hier ter stede heeft, op eersten kersdag, een jongeling, in het Aalmoezeniers-Weeshuis opgevoed en Jan Elderenbosch geheeten, daarvan een luisterrijk bewijs gegeven. Des achtermiddags, omstreeks half drie, een mensch door het te zwaar bezette ijs nabij de Leijdsche Poort ziende zakken, waagde hij zich in deszelfs nabijheid, en redde hem door toereiking van zijn buisje. Nauwelijks was deze eerste behouden of een tweede manspersoon zonk door het ijs. Ook dezen poogde de brave jongeling op dezelfde wijze te redden; doch het telkens afbreken van het ijs nabij de opening verijdelde zijne poging. Na vruchteloos omgezien te hebben, of van elders beter slagende hulp zou worden aangebragt, en bemerkende, dat de in het water liggende man krachten en bewustheid begon te verliezen, neemt hij het edel maar gevaarvol besluit, om zelf in het wak te springen. Alstoen den man om het middellijf vattende, houdt hij hem op deze wijze een poos het hoofd boven water; doch zelf verkleumende, en de onmogelijkheid inziende, om te gelijker tijd dien ongelukkigen en zich zelven op het ijs te werken, terwijl de broosheid van hetzelve de talrijke omstanders terug hield van het gat te naderen; roept hij, dat men hem ten minste eene plank of balk toeschuive. Deze ontvangen hebbende, heft hij, met beradenheid, den bijna bewusteloozen dwars over dezelve, en schuift hem aldus tot op het vaste ijs, waarna hij eerst, en gelukkig ook hierin met een gewenscht gevolg, op zijne eigene redding bedacht is. Heeren regenten van het godsgesticht, waartoe de jongeling behoort, hebben deze regt edele daad onder de aandacht van het stedelijk bestuur gebragt.

Correctioneele Regtbank van 't Arrondissement 's Bosch.

Gerardus Wijnen, Landbouwer te Oss, is, op den 14 Januarij 1818, gecondemneerd door de Regtbank, zitting houdende binnen deze stad, tot eene gevangenzetting van drie maanden, vijftig franken boete en in de kosten, als overtuigd van Boter op de markt te hebben verkocht, die met water was opgevuld.

MARKT-PRIJZEN der Stad BREDA, van den 16 Januarij 1818.

Het Veertel Tarwe	. . . .	f 15: 4: —
— Rogge	. . . .	8: 6: —
— Gerst (zomer) buiten de markt	. . .	
— Boekwijt	. . . .	7: 5: —
— Haver	. . . .	3: 7: —

Fijn Tarwe Meel (per Amst. pond.)	. . . . . .	—: 4: 8
Grof — — idem.	. . . . . .	—: 2: 4
Rogge Meel . . . idem.	. . . . . .	—: —: —
Boter . . . idem.	. . . . . .	—: 6: 12
Aardappelen (per Amst. ton.)	. . . . . .	—: —: —
De 1½ Pond Fijn Tarwe Brood	. . . . . .	—: 4: 8
De 2 Pond Grof. idem.	. . . . . .	—: 4: 8
De 6 pond Rogge Brood	. . . . . .	—: 7: 8
Het pond Rundvleesch	. . . . . .	—: 6: —
— Kalfsvleesch	. . . . . .	—: 6: 8
— Schapenvleesch	. . . . . .	—: 6: —
— Versch Varkenvleesch	. . . . . .	—: 5: 6
— Gerookt idem	. . . . . .	—: 8: 8
De 100 pond Hooi	. . . . . .	11: 10: —
— Stro	. . . . . .	8: —: —
Het 100 Eiken Telhout	. . . . . .	3: 4: —
— Doof Hout	. . . . . .	2: —: —
De Kar Spaanders.	. . . . . .	3: 18: —
— Struiken	. . . . . .	4: 8: —
De 100 Mutzaard	. . . . . .	2: 15: —

PRIJZEN DER EFFECTEN.

pCt.	*Amsterdam den 14 Januarij.*			
2½	Werkelijke Schuld	43¾	a	44
	Restanten van de uitgestelde Schuld .	1	a	1⅛
	Kansbiljetten . . . . . f	24½	a	24¾
5	Nieuwe Sijndicaat-Bons	94	a	94½
5½	Amerika, bij *Hope en Comp.* . . .	110	a	110½
5	Rusland	88	a	88½
	Zweden		a	
4	Deensche Tollen	72½	a	72¾
5	Pruissen		a	
2½	Weener Certificaten	21	a	21½
5	Certificaten Munte Napoleone . . .	50	a	50½
	Dito Napels	58½	a	58¾
5½	Nieuwe Spanjaarden	31	a	31¼

ADVERTENTIEN.

VERKOOPING,
in de BANK VAN LEENING te BREDA,
op Woensdag den 25 Februarij 1818.

Van alle Panden, beleend in de maanden October, November en December van den jare 1816, welke niet ten minste acht dagen voor de Verkooping, dat is, voor of uiterlijk op Dingsdag den 17 Februarij 1818, zullen zijn gelost of afgedaan.

*** De Burgemeester der Gemeente van Oud- en Nieuw Gastel, in het kanton Oudenbosch, informeert bij dezen de belanghebbenden, dat de openbare School-onderwijzers-plaats aldaar staat vacant te worden, door het ontslag van Hendrik van Kalmhout, die wegens zijne hooge jaren, op pensioen gesteld is.

Sollicitanten naar deze school moeten eene Acte van algemeene toelating, liefst van den derden of hoogsten rang, bezitten, behoorlijk bewijzen van goed en zedelijk gedrag overleggen, alsmede door een getuigschrift van hunnen Districts-Schoolopziener, kunnen aantoonen, dat zij bekwaam zijn tot het geven van een klassikaal en oordeelkundig onderwijs, zij moeten in persoon, of met Vrachtvrije brieven, zich aanmelden, voor den eersten Februarij aanstaande, bij ons burgemeester voorn.

Behalve vrije woning, de gewone schoolgelden en f 25 voor brandstoffen, bedraagt het jaarlijksch tractement f 200, waar van echter de helft aan den aftredenden onderwijzer, gedurende zijn leven, moet worden afgestaan, doch waar tegen inmiddels aan den opvolger f 75 door de Gemeente zal worden uitbetaald. Het aantal School-kinderen kan op ongeveer 200 gerekend worden. De dag van het vergelijkend Examen zal den Adspiranten nader worden bekend gemaakt.

*** Bij W. VAN BERGEN en Comp., zijn de volgende nieuw uitgekomene Werken voorhanden, als:

HERMAN VAN LOBENECK of levensbekentenissen van een man, 3 deelen f 7 — 16 —

KAREL BARIMORE of de noodlottige gevolgen van den Minne-nijd f 2 — 12 —

De drie Dochters van den Postmeester f 1 — 16 —

De Postkoets van Bordeaux of de reis avonturen f 1 — 16 —

BECKER, Kunn enz. Lektuur voor den beschaafden stand f 2 — 12 —

Lauwerkroon voor de Helden van Algiers, in karton f 5 — 5 —

Gedenkschriften van BENJAMIN FRANKLIN bestaande in uitgelezen brieven f 2 — 8 —

BURNEIJ de Schipbreuk f 2 — —

DE DANGE VAN WIJNGAERDEN geschiedenis der Heeren en beschrijving der stad van der Goude, 2 deelen f 12 — —

BRUGGEMANS Keur van belangrijke en onderhoudende verhalen f 2 — 18 —

(Vervolg op den kant van deze bladz.)

Het verheugde Nederland bij de aankomst van het gehuwde jeugdige Vorsten paar te Petersburg f 2 — 18

Fenelons gesprekken over de welsprekendheid, met aanteekeningen door SCHRANT f 1 — 10 —

EHRENBERG het karakter en de bestemming van den Man f 1 — 18 —

SPIES de Ridders met den gouden Hoorn, f 2 — 18

VAN VOS, Krijg en Liefde f 2 — 8 —

GESSNER, het beeld van eene stille in den lande of trekken uit het leven der weduwe van J. C. Lavater, f 1 — 16 —

MAIBACH'S, overgang uit de Protestantsche tot de Roomsch Katholijke Kerk f 2 — 18 —

Nadere bijvoegselen en verbeteringen op Konijnenberg, Nationaal gedenkboek der hernieuwde nederlandsche Unie, f — 12 —

BILDERDIJK, nieuwe mengelingen, 2 deelen in karton f 3 — 18 —

— — — nieuwe uitspruitsels, in karton f 3 —

— — — kleine gedichten, in karton f 3 — 12

— — — Zubli Nederland verlost, ink. f 1 — 16

Bij de Drukkers dezes is mede te bekomen, Leven, Veldtogten en Regering van Napoleon Buonaparte, met Portretten en Kaarten 6 deelen in groot 8vo. voor den verminderden prijs van f 10 — 10 —

*** Bij W. VAN BERGEN & COMP. zijn benevens de benoemde ALMANACH DE GOTHA, te bekomen onderscheidene duitsche PRACHT-ALMANACHEN, versierd met de schoonste gravures, voor het jaar 1818.

*** Bij W. VAN BERGEN en Comp., zijn te bekomen.

1o. LEERREDE over de geschiedenis en de hooge waarde der KERKHERVORMING, naar aanleiding van Matth. IV: 16a., ter viering van derzelver DERDE EEUWFEEST, den 2 November 1817; door *Petrus van Raden*, Predikant der Hervormde gemeente te Breda.

2o. LEERREDE op het DERDE EEUWFEEST der KERKHERVORMING, met aanteekeningen, door *J. J. Scholten*, Predikant te Breda.

*** Bij W. VAN BERGEN & Comp., is uitgegeven; De LASTER (Dichtstuk) uitgesproken in de Schiedamsche en Bredasche Departementen der Maatschappij: *Tot Nut van 't Algemeen*, door A. N. van PELLECOM, Predikant te Dinteloord, en medelid derzelve Maatschappij. à 8 Stuivers.

Gedrukt te BREDA, bij W. VAN BERGEN en COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers